

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam 232. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy órára ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, október 10.

Torontáli szini szövetkezet.

Nagybecskerek, október 10.

(B. L.) Ki megteremtője a nagybecskereki három hónapos téli évadnak s ki egész befolyásával azon van, hogy a magyar színészet gyökeret verjen a soknyelvű vármegye talajában, Rónay Jenő főispán, egy újabb nagyszabású terv kivételén fáradozik. A vármegye főispánja ugyanis mozgalmat indított, mely lehetővé tenné, hogy Nagybecskerek, Makó, Pancsova, Nagykikinda, Nagy-Szent-Miklós, Módos, Zombolya, Török-Becse és Török-Kanizsa egy szini kerületté tömörülvén, egy szintársulatnak állandó existenciát biztosítson, mely az egész éven át a nevezett kilenc helyen tartaná előadásait.

A jelenlegi első három hónapos nagybecskereki szezon, mely 10.000 koronás bérlettel indult meg, legjobb bizonyítéka annak, hogy igenis lehet propagandát csinálni a magyar színészetnek, hogy igenis, lehet a színházba csalogatni még a nemzetiségi közönséget is, ha az akciót oly emberek vezetik, kik a kellő társadalmi pozícióval, tapintattal és tudással rendelkeznek.

A társulat fentartásához a téli hét hónapban havi 5000 korona, az öt nyári hónapban, miután ilyenkor az igazgatók csekélyebb fizetéssel dotálják tagjaikat, havi 3000 korona, egész éven át tehát mintegy 50.000 (ötvenezer) korona bérletre van szükség.

Ebből az összegből Nagybecskerek öt téli hónapot, tehát közel 25.000 koronát magára vállalni képes, úgy hogy a kerülethez kombinált másik 8 helyre az ottani évad hosszúságának arányában összesen csak körülbelül 25.000 korona jutna.

A terv kerestülvételét nagyban megkönnyíti az a körülmény, hogy felsőbb támogatás is van kilátásba helyezve.

Erre a támogatásra annyival is inkább rászorgál a szövetség, mert a saját erejéből akar megvalósítani egy oly dolgot, amire széles ez országban államszegélyvel és hosszas előkészületekkel kívánják alapítani a magyar színészet állandósítását: egy újabb szini kerületet. De különös figyelmet érdemel a torontáli szini szövetség abból a szempontból is, hogy a magyar színészetnek otthont teremt — ha csak rövid időre is — olyan helyeken, ahol azelőtt egyáltalán nem járt szintársulat, vagy ha megfordult ott, a szereplése rendszeresen kudarcra, a magyar Thália szégyenével fejeződött be.

Most persze minden csak attól függ, vajjon akadnak-e az egyes helyeken oly lelkes férfiak, kik a hazafias ügyet kezükbe véve, a terv megvalósítását elősegíteni képesek.

Hogy ez a terv megvalósítható legyen, a vármegye agilis főispánja a fent említett városok mirdegyikéből egy-két férfit szemelt ki, kiknek feladatát képezi az ügyet a lakossággal megismertetni, s őket a kellő anyagi és erkölcsi támogatásnak megnyerni.

Az első értekezletet e hó 20-án tartják meg Nagykikindán (l. mai színházrovatunkat) és mi nem kételkedünk benne, hogy azok a lelkes férfiak, kiknek kezébe leteszik e hazafias és kulturális szempontból egyaránt fontos és eredményeiben messze kiható ügyet: győzelemre fogják azt vinni.

Polgári iskolai tanárok gyűlése.

(Saját tudósítónktól.)

— október 9-én.

Tegnap tartották a délmagyarországi polgári iskolai tanárok alakuló közgyűlésüket és megalkotották az országos polgári iskolai tanár-egyesület délvidéki körét. Az alakuló gyűlésen Temes, Torontál- és Krassó Szörénymegyékből a következő tanárok jelentek meg: Knyaskó Lajos, Schenk Jakab, Erdős Béla, Haupt Mihály, Varga Jenő, Thy József, Göndöcs János, Dózsa Imre, Csizsár László, Kosztolányi Gyula, Lépes Péter, Béndek József, Donszky Lukács, Speidl Ernő, Marosy Armin, Sukk Antal, Gróf Vilmos, Urhegyi János, Gáspárdy Adalárd, Keszler Károly, Bertalan Gyula, Szalaváry Ede, Ecsedy Jenő, Tóth László, Acs János, Bősz Ede, Földes Vilmos, Mihalik Sándor, Nagy Béla, Hencz Lajos, Lomoschitz József, Török Ferenc, Oberst József, Szenes Adolf, Deák Gyula, Müller Adolf, Czöndör László, Szabesztha Károly, Saly Sándor és Stéberl Ernő. Résztvett benne a küldöttségileg meghívott Szabesztha Károly tanfelügyelő, akinek megnyitó beszéde után Knyaskó Lajos nagybecskereki kereskedelmi és polgári iskolai igazgató, Perjessy László szegedi igazgató, Göző fővárosi igazgató üdvözölték a gyűlést. Knyaskó Lajos üdvözítő beszéde nagy hatást tett a jelen voltakra. A többek között ezeket mondta:

„Ne vegyétek tőlem, a polg. iskola egy régi munkásától zokon, — így folytatja — „hogy ezen kétségtelenül nevezetes alkalommal nem tudom, de nem is akarom elhallgatni egyéni érzéseimet. Igaz öröm és lelkesedés hatja át egész valomat, midőn a polg. iskola életküzdelmeiben kivált munkásainak oly jelentékeny részét látom itt összegyűlkezve, hogy a siker reményében részt vegyenek eme nagy munkában. Midőn a jobbra fordult idő küszöbén, a megvalósulás stádiumában látom mindama törekvéseket, reményeket, melyekért mi évtizedek óta fáradoztunk s midőn több mint 30 évi vergődés után azon meggyőződés érlelődött meg bennünk, hogy a nehézségek, melyeket félremagyarázás, kicsinylés és közöny gördítettek utunkba, javarészt el vannak hártva és sem hitünk, sem munkakedvünk nem pusztult bele a hosszú küzdelembe. Igaz öröm hat át, hogy ma már a polg. iskolák ügye oly kérdés, mely elől többé kitérni nem lehet miután a kulturai törekvés minden vonalán megindult a fejlődés. Közel látom azt az időpontot, midőn az újjászületett, céljaiban, eszközeiben és szervezetében megtisztult polg. iskola méltó helyet foglal el a közoktatási szervezetben s ereje is lesz arra, hogy üdvös célját szolgálja s méltó helyét elfoglalja, miről a közoktatásügyi miniszter biztosít bennünket.“

Végül kifejti, hogy az egyesület célja tanácskozni a hét osztályu polgári iskola szervezetről, rendtartási szabályairól, tanárok képzéséről, a nyugdíjügyről és a tanárok szolgálati viszonyairól.

Szenes Adolf felolvassa a polg. isk. kör szervezésének szabályait, mire Speidl Ernő korelnök vezetése alatt megindult a tisztikar szervezése. Elnök Donszky Lukács, alelnök Bertalan Gyula, titkár Keszler Károly, II. titkár Schmidt J., pénztáros Oberst József, ellenőr Sukk Antal.

A választások után következik Donszky Lukács elnök felolvasása. Nagy szakavatottsággal fejti ki, hogy Magyarországnak, ha iparban, kereskedelemben a nyugati államokkal versenyt akar haladni, polg. iskolára szüksége van.

Szabesztha Károly kir. tanfelügyelő megvilágítja a polg. iskolák célját. Nem tartja

lehetetlennek, hogy 7 osztályu polg. iskola a követelményeknek meg nem felelne.

Szenes József nagybecskereki polg. isk. tanár tárgyalja a polg. iskolai tanárok nyugdíját s kívánja, hogy a községi és felekezeti iskolai tanárok nyugdíját az 1884. évi XXVII. t. c. alapján rendezzék. Különösen pedig, hogy:

1. a szolgálati év 30 évben állapíttassék meg;
2. özvegyek és árvák már 5 évi szolgálat után is segélyben részesüljenek;
3. a fizetésemelésnél fizetendő 10 százalék szállíttassék le 5 százalékra, vagy pedig ezek helyett 33 $\frac{1}{3}$ százalék szolgálati díj vettessék ki.

Délben fényes lakoma volt.

A jövő évi gyűlést Pancsován tartják.

HIREK.

Tájékoztató

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 óratól kezdve délig az utolsó részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 $\frac{1}{2}$ óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig utolsó részére is. A kőzfürdő egész nap este 7 $\frac{1}{2}$ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán zónanap fél órákkal délig utolsó részére

Október 15. Közig. bizottság.

„ 15. Vármegyei közgyűlés.

„ 18. és 19. Ellenőrzési szemle a honvéd-

November 4. Szarvasmarhadíjazás.

„ 8. Utószemle a Rezső-laktanyában.

„ 20. és 21. Utószemle a honvéd-laktanyában.

Az évszakok eltörlődése.

Szeptember 21-ike óta benn vagyunk az őszben, már tudniillik a csillagászati tudomány hivatalos felfogása szerint. Mert egyebekben semmi jelét sem látjuk az őszi hervadásnak. Valóságos feltűnő, hogy az ősznek első tíz-tizenkét napján nemcsak hogy verőfényesen süt a nap, de olyan hőség van, akár csak nyár közepén volnánk. Az utóbbi napokban a hőmérséklet egész 29–30 fokig is fölemelkedett. A város képe is egészen más, mint ilyenkor ősz évadján szokott lenni. Az utcán csupa világos ruha: a hölgyek könnyű, szellős toaletten, a férfiak a nyáron divatos szürke ruhában sétálnak. A kávéházakban majd olyan nagy a hűsítő fagyalt keletje, mint kánikula idejében. A laikus ember természetesen csodálkozik a nyár ilyen késő jelentkezésén, de csodálkozik rajta a hivatalos meteorológiai-intézet is. Jelentésében, melyet az időjárásról kiad, megjegyzi, hogy ez a hőmérséklet feltűnően tulmegy az októberben megszokott átlagon. Hogy mi az oka ennek a rendellenességnek, azt egyelőre a meteorologia sem tudja tudományos pontossággal megmagyarázni. A laikus persze még kevésbé sejtí okát. Pedig rá lehetne jönni a nyitjára, ha az évszakok rendjét megfigyelnék. Vegyük csak sorra, mi történt az idén s mi történt az előbbi esztendőben. Az idén a hivatalos nyár tudvalevően rendkívül hűvösen köszöntött be. Az első hetekben, június végén és július elején, mint bizonyára mindenki emlékezik, állandóan esős volt az idő s a hőmérséklet annyira alászállott, hogy nemcsak hűvös, de egyenesen hideg volt. A tulajdonképpeni nyári melegség csak július közepe után állott be. Ha tehát a nyár ennyire későt, van valami logika benne, hogy az ősz is eltörlődik. Amint hogy évtizedek óta észlelik, hogy évek sora óta decemberben nem volt hó s az igazi hideg csak januárban következett be. Viszont senki sem emlékezhetik arra, hogy mostanában a tavasz március 21-ikén bekövetkezett volna. Sőt ellenkezőleg az utolsó évtizedben s kivált az idén áprilisban, sőt májusban is volt hó és hosszantartó erős hideg, valóságos fagy. Mikor évek hosszú során át a hivatalos évszakfordulók helyett sokkal későbbben változik az időjárása, önkéntelenül eszünkbe jut az a föltevés, mely már régebben felvetődött a tudományos világban. Eszerint az évszakoknak ebben a látszólagos rendellenességében rendszer van. Természeti törvények okozzák, hogy az évszakok eltörlődnek. A négy évszak határnapjait, úgy amint a most ismeretes, már a kínaiak megállapították ezer évekkel ezelőtt. Azóta természetesen, ha nem is nagy mértékben, megváltozott a földgömb csillagászati helyzete, melylyel tudvalevően az évszakok szoros összefüggésben vannak. Hisz minden évszak

más más csillag jegyében születik és telik le. Az tehát a feltevés, hogy a föld csillagászati helyzetének eltéréseivel eltolódtak az évszakok is s hogy a rég megállapított hivatalos évszakkezdetek már helyesbítésre szorulnak. Mindenesetre bizonyos, hogy a minden harmadik hónap 22-ike, melyen az egyes évszakok fordulata bekövetkezik, már nem fordulónap. Az évszakok kezdőnapja valamivel későbbre tolódott, a mit a gyakorlati életben nem lehet pontosan megállapítani, bár a tapasztalat hosszú esztendőök óta igazolja. A hivatalos meteorológiai intézet is csak a jövő napokra, a hét végére jelzi időjárásában az őszi időjárás kezdetét. Falb is, a nem hivatalos időjárás, csak a jövő hétre jelzi az őszi esőzést s a vele hűvös időjelzést. O persze havat is jósol október végére, a mi valóban ritka dolog volna.

— **Politikai kombinációk Nagybecskereken.** Ámbátor igen messze van még az az idő, amikor az országban megválasztják a honatyákat, nálunk is megindultak már a különböző kombinációk. Mostanában három jelöltet emlegetnek és pedig: Botka Béla m. főjegyzőt, Demkó Pál dr. jelenlegi képviselőt és Szabó Ferenc apát-plébánost. A jelöltek száma azonban a választásokig előreláthatólag még megszorodik.

— **A mezőgazdasági bizottság ülése.** A városi mezőgazdasági bizottság holnap délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyen a város által a jövő évről kibérleendő állami ménék iránt fognak határozni.

— **A városi villamtelep f. év szeptember havában 8428 korona bevétel és 6496 korona kiadás mellett 1931 korona tiszta jövedelemmel zárta le a havi számadását, mely eredmény a múlt év hasonló időszakához képest 1701 korona javulást tüntet föl.** Mint Beck Gyula üzemező a tanácshoz intézett havi jelentésében beszámol, szeptember hó folyamán 6 új fogyasztó jelentkezett, u. m. Weisz Ferenc, Koloth J., Klein Mór, Terzin Zsiva, Hegedüs Mór.

— **Tandijmentesek.** Az idén szokatlanul nagy a száma azoknak a gimnáziumi tanulóknak, akik tandijmentességért folyamodnak. Ötvennél több szegény tanuló kért tandijmentességet, akiknek kérvényei fölött a legközelebb összeülendő főgimnáziumi bizottság fog határozni.

— **V. H. O. Sz.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége 1900. évi október hó 14-én (vasárnap) déli 12 órakor Szegeden, a kereskedelmi és iparkamara könyvtár-termében rendkívüli igazgatósági ülést tart a következő tárgyszorozattal: 1. A Szövetség javára rendezendő sorsjáték ügyében megkötött előleges szerződés jóváhagyása. 2. A szeptemberi ülésen a hátralevő rendes tagok ügyében hozott határozat végrehajtása. 3. A közgyűlés elé terjesztendő alapszabály-módosítás ügye. 4. Folyó ügyek.

— **Országos vásár.** A nagybecskereki országos vásár hivatalosan csak holnap veszi kezdetét, de már ma oly nagy a felhajtás, hogy voltaképpen a mai napot vehetjük az őszi vásár kezdetének. Holnap és holnapután a szarvasmarha-, sertés- és juh-, szombaton a lóvásár, vasárnap pedig a kirakóvásár tartatik meg. Az elmaradhatatlan vásári látványosságok máris felütöttek sátorfaikat a vásártéren. Még jóformán tehát megse kezdődött a vásár, az ilyenkor elmaradhatatlan zsebmetszőknek egész raja érkezett Nagybecskerekre, akik közül két darabot már is tetten ért a rendőrség és eltoloncoltatta. Jó lesz tehát vigyázni azoknak, akik pénzzel mennek a vásárra, mert az a sok ismeretlen alak valamennyie olyan pénzt keres, amire gazdája nem nagyon vigyáz.

— **Lelőtte a feleségét.** Utolsó felvonása játszódott le ma reggel a szomszédos Eleméren egy családi tragédiának, melynek első felvonása egy szép életpályának és boldog házasságnak kíséretében kezdődött. Mi csak a végkifejletéről számolhatunk be, a többi a rendőri nyomozás feladata marad kideríteni. Plesch Julia, mint szobaleány állott Balás Iván eleméri földbirtokos szolgálatába, aki elzúllott férjét otthagya volt, mert pokollá tette számára az életet. Mikor összekertültek, a férj mérnök volt és mint ilyen, szép keresettel rendelkezett. Boldog családi életet folytattak néhány évig s két gyönyörű gyermek tette hangossá boldogságukat. De a férj tivornyának, kártyának és a ledér életnek adta magát s folyton

sülyedt lefelé, utoljára a butító pálinkaivására kapott s mint teljesen elzúllott alakot többször toloncolták haza nagy nélkülözések közt élő feleségéhez, aki két keze munkájából tartotta fenn magát és két gyermekét. Az iszákos férj anyagi türelmi feleségét folyton pénzért zaklatta s midőn már az utolsó értékes darab is bevándorolt a zálogházba, az asszony elhelyezte gyermekeit jó embereknel, maga pedig szolgálatba állott. A mintegy két év óta nem látott férj ma hajnalban érkezett az eleméri urasági lakba, ahol felesége mint szobaleány volt. A zúllott alak viszontlátásakor felsikoltott az egykori feleség, de többet nem is tehetett, mert a férj előrántotta magával hozott revolverét és lelőtte Plesch Juliát, aki rögtön meghalt. A gyilkos férj, mire a cselédek a lövés zajára összefutottak, elmenekült. Nevét senki sem tudja. A nyomozást a nagybecskereki főszolgabírószág minden irányban megindította, hogy a gyilkost kézrekerítsék, aki világos kockás ruhát, szürke puha kalapot viselt. A csendőr őrsök táviratilag lettek megkeresve a tagbaszakadt, köpcös gyilkos letartóztatására, ami minden bizonynyal sikerülni fog.

— **Rohonczy Gida győzelme.** Fővárosi levelezőnk jelenti: A torontáli közönséget bizonyára első sorban fogja érdekelni, hogy ma, a lövésnyek 10 ik napján a nap hőse Rohonczy Gida képviselő volt. A „Szent László díjat“ (32.000 korona) ugyanis Rohonczy Gida „Ezermester“-je (lov. Morgan) vitte el. A Szent László díj tudvaleg az őszi meeting kétévésének legnagyobb díja. A közönség Rohonczy Gidát lelkesen éljenzte.

— **A póruljárt kárvalott.** Magyarpádei levelezőnk írja, hogy ott az előző éjjel két tolvaj bemászott az éjleple alatt Halász Antal szőlőkertjébe s hozzáfogott a szőlő megdézsmálásához. A tolvajok már megtöltötték egy hatalmas zsákot jőféle szőlővel, amikor a zajra fölnesztett Halász Antal, a szőlő tulajdonosa s előjött. Azonban pórul járt, mert az egyik tolvaj hirtelen kirántott a földből egy alapos szőlőkarót s azzal úgy fejbe kőlintotta Halászt, hogy nyomban eszméletlenül terült el a földön. A tolvajok ennek láttán megrémültek, rögtön kerekét odtottak s még a szőlővel megtöltött zsákot is ott hagyták. Csak reggelre kelve ocsudott föl kábultságából a póruljárt tulajdonos s az első dolga az volt, hogy jelentést tett az esetről. A tolvajok egyikében Szomor Pál ottani lakost vélte felismerni. Szomor azonnal valatára fogták, azonban mindent tagad. Valószínű, hogy ő a tettesek egyike, mert alibiét nem volt képes bebizonyítani, amellyel több izben ellentmondásba keveredett.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.

Péntek: *Az arany kaktus.*

Szombat: *A kadét kisasszony.* Operett, először.

Vasárnap: *A vereshajó.*

* **A gésák.** A tegnapi előadás örvendetes haladást jelent. A zenekar, mintha röstellette volna eddigi balsikereit, ugyancsak összeszedte magát s az énekar is jobb volt, mint eddig. A szereplők közül Berczik Margit éneken és játékban egyaránt kitűnő. Mimosája, valamint Falusi kifogástalan Regina ld-ja érdemelnek feltétlen dicséretet. Reviczky Etel (Rólli-Pólli) jobban énekel, semmint tincol, s így az angol operettekben nem terem számára babér. Léva y Margit igen kedves Juliette volt. Heltay Jenő mint Juncsi helyre pótolta multkori mulasztását s különösen remek táncáért kapott sok tapsot. A hess-hess kupléból számtalan strófiát kellett énekelnie. Öszinte sajnálatunkra két versszakot kellett hallgatnunk Jókai és anyós-vicekkel. Ezeket remélhetőleg jövőre elengedi a derék komikus. Baranvait (Katana) a szépen énekel „Napkelet gyöngye“... kezdetű

áriája után zajos tapsokkal tüntette ki a hallgatóság. Közönség szép számmal volt.

* **A kadét kisasszony.** Pásztor Arpád és Mader Raoul pompás operettje csütörtökön kerül színházunkban bemutatásra. Dicséret illeti Kiss Pál igazgatót először is azért, hogy ilyen egymásutáni premierekkel teszi változatosabbá a műsort, de meg főként azért, hogy az első operett premiernek eredeti darabot választott. A kadét kisasszony tavaly őríasi sikert jelentett a Népszínháznak. Gyors egymásutánban 25 szór került színre s a két szerző, akik ugyszólván homo novusok az operettzsinpadon, egy csapásra népszerűk lettek.

Az új operett rendkívül mulatságos és zenéje egyike a legbájosabbaknak. Mint a divatos operettek általában, úgy ez is telve van táncokkal, evolúciókkal és felvonulásokkal. Az igazgató nagy gondal állította ki az operettet s az előkészületek a csütörtöki bemutatásra javában folynak.

Kiss Pál igazgató legközelebb előadatja Madách Embert tragédiáját. Teljesen új diszleteket rendelt ez alkalommal Linhardt híres műterméből.

* **Torontáli szini szövetkezet.** Mai számunk vezércikkében bővebben foglalkozunk Rónay Jenő főispánnal e kiváló fontosságú eszméjével. A vármegye főispánja minden egyes kombinációba vett helyről egy-két vezérémbert hív meg az e hó 20-án d. u. 4 órakor Nagy-kikindán a felső-torontáli ármentesítő társulat helyiségében tartandó értekezletre. Nagybecskerek városát Rónay Jenő és Brájer Lajos dr. képviselik. A többi városokból a következő urak kaptak meghívót: Makó: Návay és Hervay. Pancsova: dr. Scsitinszki és Molnár József. Módos: dr. Gyertyánffy Jenő. Török Kanizsa: Tallián Emil. Török Becse: Lowieser Imre és Kaiser Lajos. Zsombolya: Gróf Csekonics Gyula és Csávossy Ignác. Nagy-Szent Miklós: Hadfy Károly és Jurkovits Ottmár. Nagy-kikinda: Jankó Agoston, dr. Zsiross Lajos és Wachtl Leó.

* **Magyar Lányok.** Fontos hivatása van a Magyar Lányok című, fiatal leányoknak való képes hetilapnak egy nemzeti, mint kulturális szempontból. Mind a kettőt a leánynevelés terén teljesíti, olyan olvasmányt nyújtva fiatal olvasóinak, mely a hazafias szellemet beéjük oltja, a jó ízlésüket fejleszti és a mellett érdekes, változatos és mulattató, szóval eszményi olvasmány serdülő leányoknak. De nemcsak a sora-koztatásban találja ez a lap hivatását, hanem abban is, hogy oktasson, a gyakorlati életre előkészítsen és minden háztartási teendőben utmutatást adjon. Munkatársai a legkiválóbb magyar írók és művészek, kik cikkeket és képek dolgában az ifjuságnak a lehető legjobbat nyújtják. A lap előfizetési ára negyedévenként csak 3 korona és elő lehet fizetni a Magyar Lányok kiadóhivatalában: Budapesten, VI., Andrassy-ut 10. szám.

TÖRVÉNYSZÉK.

A novemberi ülészak esküdtjei.

A nagybecskereki kir. törvényszéknél a 6. évi november hó folyamán megtartandó esküdtészeki főtárgyalásokra a következő esküdték és helyettes-esküdték sorsoltattak ki, akik annak idején behívóikat meg fogják kapni:

Rendes esküdték:

Maugach Albert, ügyvéd Nagybecskerek.
Kónya Ferenc, papucos Nagybecskerek.
Brájer Lajos dr., lapszerkesztő Nagybecskerek.
Rausch László, gazdatiszt Rogendorf.
Winkler Ignác, urad. felügyelő N. Ecska.
Sebestyén Pál, gépész T. Becse.
Grünbaum Frigyes, kereskedő Nagybecskerek.
Weisz Izidor, kereskedő
Kováts Ignác, fűrdőtulajdonos.
Tószögi Dezső dr., ügyvéd T. Becse.
Opolcer Lajos, ügynök Nagybecskerek.
Elijás Ferenc, mészáros
Csizsár Mihály, szűcsmester
Ujvári Adolf, fakereskedő
Eusch István, földbirtokos Szárcsa.
Stagelschmidt János, kereskedő Nagybecskerek.
Löbl Jakab, gabonakereskedő
Peschina Ede, gazdász Szerb-Ittebe.
Kászonyi Sándor, gazdatiszt Gaád.
Baloghi Sándor, földműves Nagybecskerek.
Winter Miksa, mérnök
Várady Imre dr., ügyvéd

Dulovits Makár, urad. ispán Partos.
 Bauer Henrik, földbírtokos Nagybecskerek.
 Zsupunsky Wladimir, magánzó Kanak.
 Jarmaczky Sándor, ügyvéd Nagybecskerek.
 Franz József takp. igazgató.
 Jezovits Gyula dr., ügyvéd Módos.
 Prandell Rezső, kereskedő Nagybecskerek.
 Popovits Szilárd, földbírtokos "

Helyettesek üdtek:

Szabó Ferenc, rk. apát-plébános Nagybecskerek.
 Popovits Bogdán, igazg. tanító
 Mateits Gyula, földbírtokos
 Faur Kornél, kir. főmérnök
 Beller István, m. alügyész
 Rák Béla, vár. jegyző
 Nagy Ferenc, p. ü. s. titkár
 Máté Géza, s. tanfelügyelő
 Perisits Zoltán dr., vár. főjegyző
 Keresztes Aladár, m. főszámvevő "

VAROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, 1900. október 10-én:

A házi béke.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Bisson és Leclerque.
 Fordította: Kürthy Emil.

Személyek:

Lucien Moreuil — Baghy Gyula
 Brunnois — Miklóssy Gábor
 Brunoisné — P. Szepesi Paula
 Ludovic, fiuk — Szabados Sándor
 Germaine, leányuk, Lucien felesége — Sz. Kendi Boriska
 Pironeau, közjegyző — Tabory Emil
 Dolores — Imrei Edith
 Muscadet, ügyvéd — Juhay József
 Suzanne, a felesége — Zalay Irma
 Du Taillys — Heltay Jenő
 Denise, a leánya — Mezei Irma
 Francois,) szolgálatban Moreuilnél — Simon Jenő
 Julie,) — Cserényi Margit
 Ambroisine, cseléd Brunoisnál — Radák Rózi
 Történet az első és harmadik felvonás Párisban Lucien lakásán, a második falon, Brunoisnál.

Kezdeté este pont 8 órakor.

Hoinap, csütörtökön, október hó 11-én:

Ujdonság. Itt először.

A kadét kisasszony.

Nagy operette táncokkal és felvonásokkal 3 felvonásban.
 Írta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte: Mader Raoul.

SPORT.

A torontálmezei agarász-egylet ezidei kölyökágy-versenyét Nagyikindán október 20-án tartja meg. Másnap, vagyis október hó 21-ikén pedig lövészversenyt rendez, melyre a következő verseny feltételeket bocsátotta ki:

I. Sikverseny, 2 ó. A Földmívelési Miniszter díja, 1200 korona. Ebből 1000 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak.

3 é. és id. belföldi lovaknak, melyek 1200 kor. értékű versenyt még nem nyertek. Táv.: 1600 m.

Suly: 3 é. 68 k., 4 é. 74 k., 5 é. és id. 76 k. — Nyeretlen lónak 3 k. engedm. — Minden 400 korona nyereség-összeg után 1 k. több, halmozva 7 k.-ig. Félvérnek 5 k. engedm.

Beiratási díj: 15 kor., minden induló lóért további 15 kor.

II. Sikverseny, 2 ó. 30 p. A Magyar Lovar-egylet díja, adva a földmívelési minisztérium által engedélyezett szubvenciából 1000 korona.

Ebből: 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak.

3 é. és id. belföldi lovaknak, melyek 1200 kor. értékű versenyt még nem nyertek. — Táv. 2400 m.

Suly: 3 é. 68 k., 4 é. 74 k., 5 é. és id. 72 k. — Nyeretlen lónak 3 k. engedm. — Minden 400 kor. nyereség-összeg után 1 k. több, halmozva 7 k.-ig.

Beiratási díj: 10 kor., minden induló lóért további 15 kor.

III. Félvér gátverseny, 3 ó. A Torontálmezei Gazdasági Egylet és Nagy Kikinda város díja 800 kor.

Ebből: 700 kor. az elsőnek, 100 kor. a másodiknak.

4 é. és id. belföldi félvér lovak részére. — Táv.: 3200 m.

Suly: 4 é. 68 k., 5 é. és id. 72 k. — Nyeretlen lónak 2 k. engedm. — 1000 kor. értékű versenyt nyert ló kizárva.

Beiratási díj: 10 kor., minden induló lóért további 10 kor.

IV. Akadályverseny 3 ó. 30 p. Egyleti díj 800 kor. és 400 kor. az Urlovasok szövetségétől adva.

Ebből: 1000 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak.

4 é. és id. belföldi lovak részére. Táv.: 4000 m.

Suly: 4 é. 68 k., 5 é. 72 k., 6 é. és id. 73 1/2 k. — Félvérnek 3 k. engedm. — 1500 kor. értékű akadályverseny nyertese kizárva.

Beiratási díj: 15 kor., minden induló lóért további 15 kor.

V. Vadászverseny, 4 ó. Tiszteletdíj az elsőnek, adják a bolygók, tiszteletdíj a másodiknak adja az egylet alelnöke. Táv.: kb. 6000 m.

Egyleti tagok által a master után 50 méterrel lovagolandó, vadász dreszben vagy egyenruhában.

Egyleti tagok tulajdonában lévő oly lovak részére, melyek Nagyikindán agarak után már mentek.

Suly: 75 k., 4 é. 4 k. engedm.

Beiratási díj: 10 kor.

A lövészverseny után este a Nemzeti Szállóban a klub fényes bált rendez, melyre a meghívók legközelebb fognak szétküldetni.

A kiváló sportélvezetet ígérő két nap szamos és előkelő sportkedvelő közönséget fog összegyűjteni Nagyikindán a bál iránt is általános az érdeklődés.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 10-én.

Budapest, okt. 10. (A „Torontál“ ered. távirata.) A szokásos elnöki bejelentések elhangzása után Széll Kálmán miniszterelnök benyújtotta a trónörökös házassága alkalmával tett nyilatkozatának becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, valamint az országos főszámvevő mult évi jelentését, az ősszminiszterium működéséről szóló jelentést.

Ezután

Lukács László pénzügyminiszter tartotta meg expozéját s ennek során részletesen ismertette az 1901-iki költségvetést. E szerint a rendes kiadások 970,496.503 koronával, a rendes bevételek 1012,770.396 koronával irányoztatnak elő, e szerint a rendes kezelés fölöslege 42,273.893 korona volna. De a rendkívüli kiadások közt szerepel 89,049.914 korona átmeneti kiadás és beruházás, amelylyel szemben csak 43,811.901 korona rendkívüli bevétel áll; — ennél fogva a rendkívüli kezelés hiánya 42,283.013 korona. Egybefoglalva a rendes és rendkívüli kezelési ágakat, 1056,546.417 korona összkiadás áll szemben 1056,582.297 korona összbevétellel szemben; a végeredmény tehát 35.880 korona fölösleg, vagyis 11.451 koronával kevesebb, mint tavaly.

Széthúzás a hatalmak közt.

Budapest, okt. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tiensinből jelentik: Az angolok és oroszok közt egyre nő a feszültség. Ugyanis az oroszok Pistang bevételénél nem várták be az angolokat, s viszont az angolok Sanhai kwán ostrománál megelőzték az oroszokat.

Halastavak az alsó-Tiszán.

Szeged, okt. 10. (A „Torontál“ eredeti telefon tudósítása.) Érdekes eszmét vetett fel a törökbecsei ármentesítő társulat igazgatósága. A borjasi átvágás elkészültével elzárt Tisza kanyarulatot ugyanis O Becse és Törökbecse között halastóvá akarja alakítani az érdekeltekkel. Fontos ez a terv már csak azért is, mert ha sikerre vezet, akkor az ezer holdas halastóban oly roppant mennyiségű és kitűnő tiszai halat lehet tenyészteni, a mely nemcsak a Tisza mentén fekvő városokat, de a külföldet is ellátja kitűnő minőségű hallal. A halastó rendes körülmények között már a harmadik hóban 40.000 korona tiszta hasznot hoz az érdekelteknek, a kik a következők: O Becse, Földvár, Törökbecse és Csurog községek. Ezek megbízottai tárgyalnak a napokban a terv fölött valószínűleg Törökbecsén, a mennyiben a kezdeményezés az ottani ármentesítő társulat részéről indult meg. A tervbe vett Tisza kanyarulat a szegedi folyamernökség által végzett borjasi (Törökbecsével szemközti) átvágás elkészültével úgy áll, azt az árvíz nem öntheti el, tehát a halgazdaságot nem fenyegeti veszély. De nagy előnye az is, hogy a felfrissítésre bőven kap tiszta vizet a Ferenc-csatornából. Fontos ez a dolog már csak a haltenyésztés tiszta magyar volta

tekintetéből is, hiszen megesezt nemrég, hogy a leghiresebb szegedi halászcserdába, a melybe előkelő fővárosi írók és művészek látogatnak le halászlére, — Brailából, Oláhországból szállították a halat.

A burok alkonya.

Budapest, október 10. (A „Torontál“ ered. távirata.) Wrodefort-Road-ból sürgönyzik: Delisle ezredes három napig küzdött Dewett csapataival, míg végre az angoloknak sikerült szétverniök a burokat.

Budapesti gabonátörzsde.

Budapest, 1900. október 10.

A késszárúzet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára			
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig		
Bánsági	6	76	7.45	7.55	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	"	76	7.35	7.50	80	7.80	7.90
Pestvidéki	"	76	7.25	7.40	80	7.65	7.75
Bácskai	"	76	7.50	7.60	80	0.—	0.—

Reze	uj	elsőrendű	kilos		
			70-72	6.85	7.05
"	"	másodrendű	—	6.80	6.90
Árpa	"	takarmány	60-82	5.90	6.10
"	"	égetni való	62-84	5.50	5.80
"	"	sőrfőzésre való	64-66	6.—	0.—
Zab	"	—	39-41	5.30	5.60
Tengeri	"	bánsági	—	6.40	6.70
"	"	másnemű	—	6.40	6.45

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében az üzletmenek lanyhas a kereslet gyöngye volt. Az árak mindamélt szilárdak maradtak. Fölmondattott 137.000 mm. buza, 1500 mm. rozs és 1000 mm. zab. A mai határidő-üzlet jegyzései:

Buza okt. végére	7.50—7.51
" 1901. apr.	7.98—8.00
Rozs okt. végére	7.25—7.26
Zab	5.34—5.35
" 1901. májusra	5.55—5.56
Tengeri okt. végére	5.10—5.11
" 1901. májusra	5.02—5.04

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
 Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 Alibunárról: este 8 óra 34 p.
 Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).
 Csősztelkről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: délután 4 óra 36 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
 Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
 Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
 Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
 Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
 Csősztelkre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p. este 7 óra 05 p.

Felöltők 7 frittól feljebb

Női kabátkák 5 frittól feljebb

kaphatók 799—x.9

Kovács Gedeon ruha-áru termében.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

<p>Hazasság. Egy 30 és egy 60 éves, nyugdíjkes tisztviselő, 1600 korona évi fizetéssel, ismeretség hiányában ez uton óhajtaná nősülni. Pályázhatnak hajadonok, elváltak és özvegyek, valláskülönbség nélkül. Hozomány szükséges legalább 5-6000 korona. Válasz csak teljes című levelekre adatik. Titoktartás becstelenségi dolog. A ki boldog óhajt lenni, írhat Remete-Poste restante Rimaszombat 470</p>	<p>Birtokok eladását és vételét amortizációra, részletfizetésre, életjáradékra és parcellázásra lekiismeretesen eszközölköz az ár fe százalékáért, mely az adásvétel létrejöttékor fizetendő. Cím: B. M. N. 41. Paks, poste restante. 483</p>
<p>Szeged, papírüzletbe november hóra kerestetik. Pályázó szolid, megbízható és ügyes elárúsító legyen, ki már nagyobb üzletekben volt alkalmazva és keresztény vallású Magyar és német nyelv szövegeket és irásokat föltétlenül szükséges. Ajánlatok prima referenciákkal Geisler J. papírkerekedő Pozsony, intézendők. 482</p>	<p>Nevelőnőket, kik képesek az e'emit, polgárit, magyart, németet, zongorát oktatni, sürgősen vidékre előkelő családokhoz nagy fizetéssel keres Halminé intézete Bpest, Gyár-utca 42/B. Egyszer-smind ajánl gyermekker-tésznőket, bonneokat és különféle tanerőket. 487</p>
<p>Nagy lakatosüzlet kisebbítése céljából mindenféle lakatos szerszám és gép igen jutányosan eladó. Vidékieknek különösen figyelmébe ajánljatik. Bpst, Práter-utca 61. sz. 491</p>	<p>Jól jövedelmező és állandó állást kaphatnak intelligens, erélyes urak egy előkeiő népszerű intézetnél. Havonként 2-300 korona jövedelem is elérhető. Jelentkezni lehet Bpest, V., Erzsébet-tér 1., I. em., 3. Vidékről levelben is. 480</p>
<p>Videki pénztézet földbirtokok és bérházakra kedvező feltételekkel törlesztéses és egyéb jelzálogkölcsönöket engedélyez, másodhelyre is. Felvilágosítással szolgál Gerő A., Budapest, Csömöri-ut 23. 488</p>	<p>Gazdasszonyok ajánljuk 37 éves, magános urnó vidékre vagy Budapestre, jó magyarosan főz, a külső és belső gazdaságban jártas, Fleischmann Mária, Kispeszt, Eötvös-utca 43. sz. 493</p>
<p>Intelligens hölgyek alapos kiképzést nyerhetnek a szabás, varrás és minta rajz tanításban. Vidéki hölgyek teljes el-látással is felvétetnek, havonként tandíjjal együtt 40 forintért. Ötödnyé T. Elza tanintézetében, Budapest, Üllői-ut 113., IV. 489</p>	<p>Hazasságra zongorázó, művelt, erényes hajadont keres művelt, csinos államtisztviselő. Ajánlatok teljes címáddal, hozomány fölmlítéssel Márkus Géza, Szegvár, címre bizalommal kéretnek. 492</p>
<p>Házvezető 6-10 ezer forinttal kerestetik mellobbi belépésre egy nagyobb vidéki plehániára. Pénze kamatja s ezenfelül előkelő, kényelmes, uri élet biztosítatik. Levelek Othon címre Pozsonyba poste restante kéretnek. 486</p>	<p>Ügynökök vidéken még a legkisebb faluban is kevés fáradsággal állandó jövedelmet biztosíthatnak maguknak. Ajánlatok kéretnek Tirgram társasághoz Bpsten. 479</p>
<p>Szülők figyelmébe! Igen jutányosan alapos oktatást adok előkelő családbeli gyermekeknek hegedűjátékban, francia és német nyelvben. Meghívásokat kérek a Torontál szerkesztőségéhez címezni Batton Gusztav, okl. jegyző, tanfolyamhallgató. 449</p>	<p>Az alsó-tátrafűredi nagy vendéglő és kávéház 1901. évi január hó 1-től bérbe adatik. Az ajánlatok folyó 1900. évi november 30-ig a gyógyfürdő tulajdonosnál: a Kismárki Bank Részvény-társulatnál Kismárkon benyújtandók, ahol a feltételek is megteudhatók. 490</p>
	<p>Vegzett szőlész, borász, ki jó bizonyítványokkal rendelkezik, a gyümölcsészet, borászat, szőlészet terén nagy szakértelemmel bír, azonnal állást keres, jelenleg Tokaj tájékán működik. Szíves megkeresést Szőlész címen Budapest, Lánchid-utca 4. sz. 20. ajtó alá kér. 471</p>

Téli szálló

legfinomabb minőségben

Dr. Brájjer Lajosnál

Uri-utca.

715-x.23

Kiadó lakás.

Egy lakás, mely áll 4 szobából, alkov, zárt folyosó, konyha, élékamra, nyári konyha, cselédszoba és egyéb mellék helyiségekből, 1900. évi november 1-től kiadó.

Felvilágosítással szolgál

Neumann Herman,

879-3.2 rövidáru kereskedése

Nagybecskerek, Hunyady-utca.

126.982. C. III. szám. Magy. kir. államvasutak.
Járatsszaporítás a fieme-velencei gőzhajó vonalon.

Az egész éven át fentartott heti 2 hajó járaton kívül a nyári hónapok tartama alatt március hó 15-től október hó 31-ig a velencei vonalon nappal való utazással hetenkint még egy harmadik járat is berendeztetett.

A f. évben (1900) ezen hetenkinti harmadik járat Fiumébe augusztus hó 30-án indult először és az utolsó járat Velencéből október hó 27-én indul.

Ezen nappali járat Fiuméből minden csütörtökön és Velencéből minden szombaton mindenkor reggel 7 órakor indul; az éjjeli járatok Fiuméből minden kedden és szombaton este 8 órakor és Velencéből minden hétfőn és csütörtökön este 7:30 órakor indítatnak. Menettartam 10 óra.

Az éjjeli járatot a 4 teremmel és 80 hálóhellyel berendezett minden kényelemmel ellátott „Hegedüs Sándor“ új termes gőzhajó közvetíti, mely hajón a luxusosztály fülkéi többnyire csak 2-2 ágygyal vannak felszerelve.

A fieme-anconai vonalon a jelenlegi hetenkinti 2 hajójárat az egész éven át megmarad, mely járatok közül az egyik nappal, a másik pedig éjjel való utazással történik. A nappali járat Fiuméből minden hétfőn és Anconából minden szerdán, mindenkor reggel 7 órakor, míg az éjjeli járat Fiuméből minden csütörtökön este 8 órakor és Anconából minden szombaton este 8:30 órakor indul. Menettartam 10 óra.

Ezen járatokat egyelőre a „Dániel Ernő“ termes gőzhajó közvetíti.

Fiumében az összes hajójáratok csatlakozásban indulnak és érkeznek a Budapest-Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Milano, Bologna, Róma, Nápoly, Brindisi stb. felé induló, illetve érkező

vonatokkal. A gyorsvonatok Fiumében a gőzhajók kikötő helyéig, illetve onnan közlekednek. Menetjegyeket kiadnak és közelebbi felvilágosítással szolgálnak a m. kir. államvasutak állomásai és városi menetjegyirodái, valamint a Cook Tamás és Fiai cég összes utazási irodái.

Budapest, 1900. október hóban.

Az igazgatóság.

Stern H. és fiai N.-Becskek, fő-utca.

Biztosító főügynökség és bankbizományi üzlet.

Telefon 168. sz.

Elad osztálysorsjegyeket, értékpapírokat, igervényeket és sorsjegyeket részletfizetésre.

Elfogad biztosításokat a legelőszerebb osztályokban és legolcsóbb díjak mellett.

Közvetít kölcsönöket ingatlanokra legolcsóbb kamattal, illetőleg törlesztési részletek mellett.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Ügynökök felvétetnek. 875-3.2

Vidéken

kishirdetések

közvetítésére legalkalmasabb a

„TORONTAL“

politikai napilap

Nagybecskerek, Zápolya utca 1. szám.

Az

adás ~~vevés~~

a

kereslet és kínálat

forgalma legolcsóbban a

kishirdetés

segítségével bonyolítható le.

A bélyegdíj megszűnt

és így

már 60 fillerert

is lehet kimerítően hirdetni.

Állást keresők

és állást adók

közvetlenül csak így érintkezhetnek sikerrel.

Egy szó ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.